

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А. С. МАКАРЕНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом СумДПУ імені А.С.Макаренка
№ 204 від 27 червня 2022 року
Ректор _____ проф. Ю.О. Лянной

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДОСЛІДНИЦЬКУ ПРОПОЗИЦІЮ ДЛЯ ВСТУПНИКІВ
НА PhD-ПРОГРАМИ СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені А.С.МАКАРЕНКА**

УХВАЛЕНО
рішенням вченої ради університету
протокол № 10 від 27.06.2022 року

1. Загальні положення

1.1. Положення про дослідницьку пропозицію для вступників на PhD-програми Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (далі – Положення, далі – Університет) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», «Положення про аспірантуру та докторантуру Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка», Умов прийому на навчання до закладу вищої освіти, затверджених МОН, та правил прийому до Університету.

1.2. Презентація дослідницької пропозиції вступників є одним із видів вступних випробувань при вступі до аспірантури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка відповідно до Правил прийому до аспірантури Університету.

1.3. Вимоги до оформлення, презентації й оцінювання дослідницької пропозиції вступників до аспірантури Університету оприлюднюються на офіційному веб-сайті Університету не пізніше, ніж за один місяць до початку вступної кампанії.

1.4. Презентація дослідницької пропозиції з обраної спеціальності (освітньо-наукової програми) відбувається у формі співбесіди на засіданні предметної екзаменаційної комісії (у день вступного іспиту з фаху).

1.5. На вступний іспит спеціальності вступник готує презентацію у форматі PPT/PPTX обсягом до 15 слайдів. У презентації мають бути представлені тема, наукова проблема, об'єкт і предмет дослідження, прогнозовані методи дослідження.

1.6. Письмова дослідницька пропозиція подається в роздрукованому вигляді та з підписом абітурієнта та електронному форматі до Приймальної комісії Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка разом з іншими документами вступника. У разі виявлення плагіату, дослідницька пропозиція не зараховується.

1.7. Кількість балів, отриманих вступником за презентацію дослідницької пропозиції фіксується у протоколі вступного випробування з презентації дослідницької пропозиції (Додаток 1).

2. Дослідницька пропозиція

2.1. Дослідницька пропозиція є систематизованою науковою роботою, яка є результатом самостійно проведеного пошукового дослідження та демонструє бачення вступника щодо бажаної теми дисертації; містить обґрунтування її актуальності, загальну характеристику стану розробки в

зарубіжній та вітчизняній науці, методологію дисертаційного дослідження та його джерельної бази, можливі шляхи розв'язання поставлених задач тощо.

2.2. Розробка і презентація дослідницької пропозиції зі спеціальності (освітньо-наукової програми) здійснюються з метою встановлення рівня розуміння вступником обраного предмету дослідження, його концептуальних і методологічних знань у галузі; вміння здійснювати критичний аналіз матеріалу, формулювати дослідницькі завдання, прогнозувати наукові результати, здатності до засвоєння програми підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації, яка відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та дев'ятому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій.

2.3. Виклад матеріалу у дослідницькій пропозиції має відображати авторську аналітичну оцінку стану досліджуваної проблеми та власну точку зору на можливі варіанти її розв'язання.

2.4. Дослідницька пропозиція має таку структуру:

- титульний аркуш;
- вступ;
- обґрунтування теми дослідження;
- методологія дослідження;
- очікувані результати дослідження;
- список використаних джерел.

2.5. У *Вступі* розкривається проблема, на вирішення якої спрямована робота та обґрунтовується її актуальність. Означений розділ характеризує ступінь ознайомлення вступника з поставленою проблемою та демонструє його вміння визначати напрями наукового дослідження, що є актуальними для відповідної галузі науки, виокремлювати невирішені раніше частини загальної проблеми, яким присвячується дисертаційне дослідження.

2.6. У розділі *«Обґрунтування теми дослідження»* наводиться стан розробки проблеми в наукових розвідках вітчизняних і зарубіжних учених, на які робляться відповідні посилання. Цей розділ засвідчує здатність вступника здійснювати пошук і критичний аналіз наукової літератури, робити коректні посилання на першоджерела, уникати проявів плагіату.

2.7. У розділі *«Методологія дослідження»* визначаються мета, завдання, об'єкт та предмет дослідження; формулюється дослідницька гіпотеза щодо можливих шляхів розв'язання поставлених завдань; зазначаються методи дослідження. Мета й завдання визначаються на основі актуальності обраної теми та з визначенням кінцевого результату роботи. Сукупність усіх завдань має дати уявлення про комплекс дій, які необхідно виконати для досягнення мети. Методи дослідження є сукупністю методів,

які планується застосувати у розв'язанні дослідницьких задач. Означений розділ демонструє володіння вступником методологічним апаратом в обраній науковій сфері, засвідчує його ознайомлення із сучасними методами досліджень та показує вміння формулювати мету й завдання дослідження, а також знаходити оптимальні шляхи щодо їх розв'язання.

2.8. У розділі «*Очікувані результати дослідження*» висвітлюється, які результати дослідження планується отримати у процесі розв'язання кожного із завдань дисертаційного дослідження. Визначається наукова новизна та теоретичне і практичне значення роботи. У цьому розділі вступник має продемонструвати свої прогностичні властивості, уміння зосередитися на зв'язку теорії та практики і перспективах зробити внесок у розвиток нового напрямку, що є метою дослідження.

2.9. Список використаних джерел засвідчує вміння вступника застосовувати обраний стиль оформлення наукових джерел, а також дозволяє отримати уявлення про межі його наукового пошуку (якість джерел, їх географія, часові межі).

2.10. Під час захисту дослідницької пропозиції заслуховується доповідь вступника (до 10 хвилин), структура якої має відповідати структурі дослідницької пропозиції. По завершенні доповіді відбувається її обговорення, заслуховуються відповіді на питання, висловлюються побажання вступнику щодо майбутнього дослідження (до 10–20 хвилин).

2.11. Подана вступником дослідницька пропозиція не обов'язково у такому самому формулюванні стане затвердженою темою дисертації в разі зарахування до аспірантури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

3. Вимоги до оформлення дослідницької пропозиції

3.1. Текст дослідницької пропозиції подається у форматі DOC.

Вимоги до оформлення дослідницької пропозиції:

обсяг – 10-12 сторінок;

розмір сторінки А4;

книжкова орієнтація;

параметри комп'ютерного набору тексту:

шрифт – Times New Roman,

розмір – 14,

інтервал – 1,5,

абзац – 1,25,

поля стандартні (2 см);

нумерація сторінок – у верхньому правому куті (титульний аркуш не нумерується).

Форма титульної сторінки дослідницької пропозиції наведена в Додатку 2.

4. Критерії оцінювання

Результати презентації дослідницької пропозиції оцінюються за 100-бальною шкалою (розробка дослідницької пропозиції – до 60 балів; захист дослідницької пропозиції – до 40 балів). Оцінювання презентації дослідницької пропозиції здійснюється за такими критеріями:

Сумарна кількість балів	Критерії оцінювання
91 – 100	Абітурієнт виявив високий рівень концептуальних, теоретичних і методологічних знань. Відповіді абітурієнта засвідчують здатність до аналізу й інтерпретації обраного предмета дослідження, відмінне володіння навичками логічного й послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
74 – 89	Відповіді абітурієнта засвідчують у цілому високий рівень концептуальних, теоретичних і методологічних знань, здатність до їх аналізу та інтерпретації, належне володіння навичками логічного й послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
60 – 73	Відповіді абітурієнта засвідчують задовільний рівень концептуальних, теоретичних і методологічних знань і здатності до їх засвоєння та інтерпретації, а також достатнє володіння навичками логічного й послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
0 – 59	Абітурієнт не надав правильної та повної відповіді на жодне питання. Відповіді абітурієнта засвідчують незадовільний рівень засвоєння програмного матеріалу і здатності до його засвоєння та інтерпретації, недостатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.

Абітурієнт вважається таким, що склав презентацію дослідницької пропозиції, якщо його оцінка становить 60 – 100 балів. У випадку, якщо екзаменаційна оцінка за презентацію дослідницької пропозиції є нижчою за 60 балів (0 – 59 балів), абітурієнт вибуває з конкурсного відбору на обрану спеціальність (освітньо-наукову програму).

5. Прикінцеві положення

5.1. Положення про дослідницьку пропозицію для вступників на PhD-програми Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка ухвалюється рішенням вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора.

5.2. Зміни та доповнення до Положення про дослідницьку пропозицію для вступників на PhD-програми Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка вносяться у зв'язку зі змінами законодавства, шляхом викладення його в новій редакції, яка ухвалюється рішенням вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора.

**Форма протоколу вступного випробування з презентації дослідницької
пропозиції та наукових досягнень**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

ПРОТОКОЛ
вступного випробування з презентації дослідницької пропозиції

« _____ » _____ 20__ р

вступника до аспірантури _____

зі спеціальності _____

освітньо-наукова програма _____

Дослідницька пропозиція подана на тему:

1. Дослідницька пропозиція

Елементи оцінювання	Максимальний бал	Кількість балів
Розробка дослідницької пропозиції	60	
Захист дослідницької пропозиції	40	
Всього балів	100	

Голова комісії: _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Члени комісії: _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

_____ (підпис) (прізвище, ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Спеціальність

Освітньо-наукова програма

Прізвище, ім'я, по батькові вступника

ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ на тему:

«.....»

(особистий підпис)